C/2023/1599

22.12.2023

Statut Nizkofrekvenčnega atenskega polja – Konzorcija evropske raziskovalne infrastrukture (LOFAR ERIC)

(C/2023/1599)

Kazalo

Stran

PREAMBULA ... 3

POGLAVJE 1 – BISTVENI ELEMENTI ... 3

Člen 1 **Pravna oblika in ime** ... 3

Člen 2 **Uradni sedež** ... 3

Člen 3 **Naloge in dejavnosti** ... 3

Člen 4 **Trajanje in postopek likvidacije** ... 4

Člen 5 **Odgovornost in zavarovanje** ... 5

Člen 6 **Politika dostopa do storitev LOFAR ERIC** ... 5

Člen 7 **Politika znanstvenega ocenjevanja** ... 5

Člen 8 **Politika razširjanja** ... 5

Člen 9 **Politika na področju pravic intelektualne lastnine** ... 6

Člen 10 **Politika zaposlovanja** ... 6

Člen 11 **Politika javnega naročanja** ... 6

POGLAVJE 2 – SPLOŠNE DOLOČBE ... 6

Člen 12 **Opredelitve pojmov** ... 6

Člen 13 **Delovni jezik** ... 7

POGLAVJE 3 – ČLANSTVO IN STATUS OPAZOVALKE ... 7

Člen 14 **Članstvo, status opazovalke in subjekt, ki zastopa članico ali opazovalko** ... 7

Člen 15 **Pogoji za pridobitev članstva ali statusa opazovalke** ... 8

Člen 16 **Izstop članice ali opazovalke** ... 8

POGLAVJE 4 – PRAVICE IN OBVEZNOSTI ČLANIC IN OPAZOVALK ... 9

Člen 17 **Pravice in obveznosti članic** ... 9

Člen 18 **Pravice in obveznosti opazovalk** ... 9

POGLAVJE 5 – SODELOVANJE SODELUJOČIH ORGANIZACIJ ... 10

Člen 19 **Sodelovanje sodelujočih organizacij** ... 10

POGLAVJE 6 – MODEL FINANCIRANJA IN PRISPEVKOV ... 10

Člen 20 **Finančna sredstva** ... 10

Člen 21 **Prispevki** ... 10

Člen 22 **Finančni načrt** ... 11

Člen 23 **Proračunska načela, računovodski izkazi in revizija** ... 11

Člen 24 **Oprostitve plačila davkov in trošarin** ... 11

Člen 25 **Razgradnja** ... 12

POGLAVJE 7 – UPRAVLJANJE ... 12

Člen 26 **Svet** ... 12

Člen 27 **Odločanje v Svetu** ... 13

Člen 28 **Izvršni direktor** 14
Člen 29 **Urad za usklajevanje in podporo** 14
Člen 30 **Znanstveno-svetovalni odbor** 14
Člen 31 **Finančni odbor** 15
POGLAVJE 8 – RAZNO 15
Člen 32 **Podatkovna politika** 15
Člen 33 **Politika etičnih, pravnih in družbenih posledic** 15
Člen 34 **Poročanje Evropski komisiji** 15
Člen 35 **Pravo, ki se uporablja** 16
Člen 36 **Spori** 16
Člen 37 **Posodobitve in razpoložljivost statuta** 16
Člen 38 **Določbe o ustanovitvi** 16
PRILOGA I: Seznam članic in opazovalk LOFAR ERIC ter subjektov, ki jih zastopajo 17
PRILOGA II: Finančni načrt LOFAR ERIC 18

PREAMBULA

LOFAR (LOw Frequency ARray (nizkofrekvenčno atensko polje)) je vodilna svetovna razpršena raziskovalna infrastruktura s povezanimi objekti, ki se nahajajo v več državah, kot je podrobno opisano v znanstveni in tehnični prilogi.

Leta 2022 je infrastruktura LOFAR v celoti operativna za raziskave v radioastronomiji, ki jih izvaja mednarodna znanstvena skupnost, prek fundacije Stichting ILT (International LOFAR Telescope, v nadaljnjem besedilu: fundacija ILT), ustanovljene po nizozemskem pravu, v kateri so zastopani vsi partnerji iz devetih evropskih držav, ki imajo v lasti nekatere objekte LOFAR na lokalni ravni. Dolgoročna strategija fundacije ILT je še naprej ponujati vrhunsko raziskovalno infrastrukturo za širšo znanstveno skupnost; fundacija ILT v letu 2022 pripravlja ambiciozno nadgradnjo strojne in programske opreme (LOFAR2.0, opisana v znanstveni in tehnični prilogi).

Fundacija ILT je zahtevala ustanovitev LOFAR ERIC glede na stalno naraščajoče število partnerjev, skupno dolgoročno vizijo za usklajen nadaljnji razvoj in upravljanje infrastrukture ter širši razvoj evropskih raziskovalnih infrastruktur. Za nadomestitev fundacije ILT z LOFAR ERIC se zlasti priznava naslednje:

— LOFAR ERIC opredeljuje in izvaja skupno dolgoročno strategijo, skupno zbiranje sredstev in dosledno določanje prednostnih nalog pri razvoju ter optimizira razpoložljivost skupnih objektov partnerjev in LOFAR ERIC (vključno s senzorskimi viri, računskimi viri in viri shranjevanja podatkov), ki sestavljajo raziskovalno infrastrukturo LOFAR,

— LOFAR ERIC je ustrezno sredstvo za privabljanje in združevanje partnerjev z različnimi ravnmi vključenosti ter za vzpostavitev in vzdrževanje jasnih dolgoročnih politik in stabilnosti financiranja za organizacijo in njeno infrastrukturo kot celoto,

— LOFAR ERIC, usklajen na (več)nacionalni ravni, zagotavlja ustrezno prepoznavnost in priznanje na nacionalni in evropski ravni ter omogoča dialog z oblikovalci znanstvene politike in vlagatelji na svojem delovnem področju,

— LOFAR ERIC ima s svojimi edinstvenimi in najsodobnejšimi zmogljivostmi stalno vlogo pri zagotavljanju in spodbujanju vitalnosti evropske znanstvene skupnosti.

POGLAVJE 1

BISTVENI ELEMENTI

Člen 1

Pravna oblika in ime

Ustanovi se Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture. Ta konzorcij ima pravno obliko Konzorcija evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC), ustanovljenega v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 723/2009, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 1261/2013 (v nadaljnjem besedilu: uredba o ERIC), in se imenuje LOFAR ERIC.

Člen 2

Uradni sedež

Uradni sedež LOFAR ERIC je v Dwingelooju na Nizozemskem (v nadaljnjem besedilu: država gostiteljica).

Člen 3

Naloge in dejavnosti

1. Glavna naloga LOFAR ERIC je zagotavljati usklajeno uporabo infrastrukture LOFAR, izvajati vrhunske znanstvene raziskave in si prizadevati za nadaljnji razvoj, da bi se čim bolj povečala produktivnost in učinek za članice in mednarodno znanstveno skupnost, s čimer bi LOFAR ERIC postal vodilna svetovna razpršena raziskovalna infrastruktura z dolgoročno perspektivo, ki se nahaja v državah članicah LOFAR ERIC in drugih državah, v katerih se je LOFAR ERIC odločil vzpostaviti nekatere svoje objekte.

2. LOFAR ERIC pri opravljanju svoje glavne naloge izvaja naslednje dejavnosti:

a. zagotavlja usklajeno delovanje in znanstveno izkoriščanje objektov LOFAR kot povezane infrastrukture v okviru skupne dolgoročne strategije in skupnih politik za kar najboljši znanstveni rezultat ter učinek za članice in mednarodno skupnost;

b. uporabnikom zagotavlja učinkovit dostop do znanstvenih storitev LOFAR ERIC, pri čemer uporablja načela medsebojnega strokovnega pregleda in odprte znanosti;

c. skrbi za splošno delovanje LOFAR ERIC, kar zajema pravne, upravljavske in finančne vidike, ter

d. sodeluje v projektih EU, (več)nacionalnih projektih in drugih projektih, financiranih s strani tretjih oseb, ki so v skladu s cilji LOFAR ERIC.

3. LOFAR ERIC lahko izvaja tudi naslednje dejavnosti:

a. si prizadeva za nadaljnji razvoj infrastrukture LOFAR ter z njo povezanih objektov in znanstvenih zmogljivosti;

b. izvaja strateški dialog za optimizacijo vloge LOFAR ERIC v svetovni znanstveni skupnosti;

c. vzpostavlja nova članstva in partnerstva, kot je določeno v členih 14 in 19;

d. spodbuja interese LOFAR ERIC v zvezi z nacionalnimi, evropskimi in mednarodnimi deležniki;

e. išče dodatne vire financiranja, zlasti, vendar ne izključno, za nadgradnjo in razširitve;

f. spodbuja usposabljanje, ozaveščanje in mednarodno sodelovanje ter

g. izvaja kakršne koli druge povezane dejavnosti, potrebne za uresničevanje svoje glavne naloge.

4. LOFAR ERIC svojo glavno nalogo opravlja na neprofitni osnovi. Brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči lahko LOFAR ERIC opravlja nekatere omejene gospodarske dejavnosti, če so tesno povezane z njegovo glavno nalogo in ne ogrožajo njenega izvajanja.

5. LOFAR ERIC ločeno beleži odhodke in prihodke svojih gospodarskih dejavnosti ter zanje zaračuna tržne cene ali, če teh ni mogoče določiti, polno ceno z razumno maržo.

Člen 4

Trajanje in postopek likvidacije

1. LOFAR ERIC se ustanovi za nedoločen čas, vendar se lahko likvidira v skladu s postopkom iz odstavkov 2 do 6.

2. Sklep o likvidaciji LOFAR ERIC sprejme Svet v skladu s členom 27(6), točka (d).

3. LOFAR ERIC takoj, v vsakem primeru pa najpozneje v desetih (10) dneh po sprejetju sklepa o likvidaciji LOFAR ERIC, o sklepu uradno obvesti Evropsko komisijo.

4. Sredstva, ki ostanejo po plačilu dolgov LOFAR ERIC, se porazdelijo med članice sorazmerno glede na njihove letne prispevke za LOFAR ERIC, kot so navedeni v členu 21.

5. LOFAR ERIC takoj, vsekakor pa najpozneje v desetih (10) dneh po koncu likvidacijskega postopka, o tem uradno obvesti Evropsko komisijo.

6. LOFAR ERIC preneha obstajati z dnem, ko Evropska komisija objavi ustrezno obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5

Odgovornost in zavarovanje

1. LOFAR ERIC je odgovoren za svoje dolgove. LOFAR ERIC ni odgovoren za obveznosti, ki izhajajo iz delovanja objektov LOFAR v ločeni lasti.

2. Članice niso solidarno odgovorne za dolgove LOFAR ERIC. Finančna odgovornost članic za dolgove LOFAR ERIC je omejena na vrednost letnega prispevka posamezne članice, dogovorjenega v okviru letnega proračuna.

3. LOFAR ERIC zagotovi ustrezno zavarovanje za tveganja, ki so značilna za njegovo izgradnjo in delovanje.

Člen 6

Politika dostopa do storitev LOFAR ERIC

1. LOFAR ERIC zagotavlja in podpira možnosti učinkovitega dostopa uporabnikov do storitev LOFAR ERIC za izvajanje znanstvenih raziskav. Te storitve med drugim vključujejo: izvajanje opazovanj, pripravljanje znanstvenih podatkovnih produktov, vodenje javno dostopnega arhiva znanstvenih podatkov, podporo uporabnikom in usposabljanje.

2. Zagotovljene storitve LOFAR ERIC se javno objavijo in dokumentirajo skupaj z možnostmi dostopa, postopki in merili za dodelitev za te različne storitve.

3. Svet določi in vzdržuje politiko dostopa, ki ureja vse storitve LOFAR ERIC za znanstvene raziskave, pri čemer se njena načela določijo v skladu s členom 27(6), točka (b), njeno izvajanje pa v skladu s členom 27(5), točka (e).

4. Politika dostopa LOFAR ERIC zagotavlja, da je večina skupnega zneska operativnega proračuna, ki se porabi za zagotavljanje storitev, usmerjena v podporo raziskavam svetovne skupnosti. Če je odprt dostop ponujen na konkurenčni podlagi, se dodeli na podlagi neodvisnega znanstvenega medsebojnega strokovnega pregleda.

5. Politika dostopa LOFAR ERIC zagotavlja tudi upravičenost vseh članic LOFAR ERIC do omejenega dostopa, s čimer ureja pravico do nekaterih razpoložljivih možnosti za dostop uporabnikov do storitev LOFAR ERIC.

Člen 7

Politika znanstvenega ocenjevanja

Dejavnosti LOFAR ERIC vsaj vsakih pet let oceni neodvisna skupina mednarodnih strokovnjakov. Ocenjevalni protokol (vključno s cilji, pristojnostmi, sestavo skupine in postopkom imenovanja njenih članov) določi Svet v skladu s členom 27(5), točka (j). Skupina poroča Svetu.

Člen 8

Politika razširjanja

1. LOFAR ERIC spodbuja raziskave in praviloma tudi načela odprte znanosti za raziskovalne podatke.

2. LOFAR ERIC spodbuja raziskovalce, naj svoje rezultate in podatke dajo na voljo javnosti (odprt dostop) tudi prek LOFAR ERIC.

3. LOFAR ERIC za doseganje ciljne publike uporablja različne kanale, vključno s spletnim portalom, delavnicami, udeleževanjem na konferencah ter članki v revijah in novičarskih medijih.

4. Znanstveni podatki, pridobljeni s storitvami LOFAR ERIC, bodo, kolikor je to zakonsko dovoljeno, na voljo in prosto dostopni vsem raziskovalcem, znanstvenim institucijam in drugim deležnikom v skladu s politikami Sveta ter ob upoštevanju načel odprte znanosti in podatkovne politike, kot je določeno v členu 32.

Člen 9

Politika na področju pravic intelektualne lastnine

1. Izraz „intelektualna lastnina“ se razlaga v skladu s členom 2 Konvencije o ustanovitvi Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, podpisane 14. julija 1967.

2. LOFAR ERIC sprejme lastno politiko na področju pravic intelektualne lastnine (člen 27(5), točka (h)). LOFAR ERIC je lastnik vse intelektualne lastnine, ki izhaja iz njegovih dejavnosti v skladu s tem statutom, kar med drugim vključuje intelektualno lastnino, ki jo ustvari osebje LOFAR ERIC, pod pogoji iz politike o pravicah intelektualne lastnine LOFAR ERIC, razen kadar to urejajo ločeni pogodbeni sporazumi ali kadar obvezna zakonodaja ali ta statut določata drugače.

3. Obstoječa intelektualna lastnina članic ali subjektov, ki jih zastopajo, ostane njihova lastnina. LOFAR ERIC po potrebi in na podlagi posebnih sporazumov prejme licenco za njeno uporabo.

4. Članice, ki prispevajo svoj delež stroškov za razvojno delo, ki ga opravijo druge članice, lahko nastalo intelektualno lastnino prosto uporabljajo izključno v znanstvene namene. Če želi članica LOFAR ERIC uporabiti kakršno koli intelektualno lastnino za poslovno korist, mora pridobiti dovoljenje članice, ki je lastnica intelektualne lastnine.

Člen 10

Politika zaposlovanja

1. LOFAR ERIC lahko zaposluje osebje. Politiko zaposlovanja LOFAR ERIC ureja zakonodaja države, v kateri je osebje zaposleno.

2. Postopki izbire kandidatov in zaposlovanje osebja v LOFAR ERIC so pregledni, nediskriminatorni in zagotavljajo enake možnosti. Vsa delovna mesta v LOFAR ERIC se javno objavijo.

Člen 11

Politika javnega naročanja

1. LOFAR ERIC kandidate in ponudnike za javna naročila obravnava enako in brez diskriminacije, ne glede na to, ali imajo sedež v Evropski uniji ali ne. Pri politiki javnega naročanja LOFAR ERIC se upoštevajo načela preglednosti, nediskriminacije in konkurence. Podrobna pravila o postopkih in merilih javnega naročanja določi Svet.

2. Javna naročila v zvezi z dejavnostmi LOFAR ERIC, ki jih izvajajo članice in opazovalke, se izvedejo tako, da se zagotovi ustrezno upoštevanje potreb LOFAR ERIC ter tehničnih zahtev in specifikacij, ki jih izdajo ustrezni organi.

POGLAVJE 2

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 12

Opredelitve pojmov

V tem statutu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1) „LOFAR“: LOw Frequency ARray (nizkofrekvenčno antensko polje) je vodilna svetovna razpršena raziskovalna infrastruktura s povezanimi objekti, ki se nahajajo v več državah, kot je podrobno opisano v znanstveni in tehnični prilogi;

2) „objekti LOFAR“: tehnični elementi (vključno z antenskimi postajami, omrežjem, procesorji, programsko opremo in arhivom), kot so podrobno opisani v znanstveni in tehnični prilogi, potrebni za izvajanje njegovih nalog;

3) „članica“: subjekt iz člena 14(1);

4) „subjekt, ki zastopa članico ali opazovalko“: subjekt, ki ga je članica ali opazovalka imenovala v skladu s členom 14(5), da jo zastopa;

5) „sodelujoča organizacija“: raziskovalna organizacija iz člena 19;

6) „delovni program“: petletni načrt, ki ga je sprejel Svet LOFAR ERIC za izpolnitev namena in dolgoročne strategije LOFAR ERIC, vključno z znanstvenimi, tehnološkimi in upravnimi zadevami. Letne cilje in dejavnosti določi Svet v navedenem okviru;

7) „finančni model“: politika, ki določa načela za finančne prispevke članic in opazovalk LOFAR ERIC, vključno s prispevki v naravi. Začetni finančni model je določen v Prilogi II;

8) „finančni načrt“: petletni okvir vrednosti in časovnega razporeda finančnih sredstev, potrebnih za izvedbo delovnega programa LOFAR ERIC. Finančni načrt za prvih pet let LOFAR ERIC je določen v Prilogi II;

9) „letni proračuni“: predvideni odhodki in prihodki za izvajanje letnih ciljev in dejavnosti LOFAR ERIC v okviru finančnega načrta;

10) „poslovnik“: pravila, ki urejajo organizacijo in delovanje Sveta LOFAR ERIC, sprejeta v skladu s členom 27(5), točka (c);

11) „kvalificirana večina“ za predlagani sklep na seji Sveta, kot je določeno v členu 27(5), se doseže, če zanj glasuje vsaj 75 % zastopanih članic;

12) „soglasje“ o predlaganem sklepu na seji Sveta, kot je določeno v členu 27, je doseženo, če predsednik ugotovi, da so vse zastopane članice soglasne (soglasje), ali če nobena od zastopanih članic ne glasuje proti in se največ ena vzdrži.

Člen 13

Delovni jezik

Delovni jezik LOFAR ERIC je angleščina.

POGLAVJE 3

ČLANSTVO IN STATUS OPAZOVALKE

Člen 14

Članstvo, status opazovalke in subjekt, ki zastopa članico ali opazovalko

1. Članice LOFAR ERIC z glasovalnimi pravicami ali opazovalke LOFAR ERIC brez glasovalnih pravic lahko postanejo:

a) države članice Evropske unije;

b) pridružene države;

c) tretje države, ki niso pridružene države;

d) medvladne organizacije.

2. Pogoji za članstvo ali status opazovalke so določeni v členu 15.

3. V ERIC LOFAR morajo biti včlanjene vsaj ena država članica in dve drugi državi, ki sta bodisi državi članici bodisi pridruženi državi.

4. Države članice ali pridružene države imajo skupaj večino glasov v Svetu. Svet odloči o vseh spremembah glasovalnih pravic, ki so potrebne za zagotovitev, da LOFAR ERIC vedno izpolnjuje navedeno zahtevo.

5. Vsako članico ali opazovalko iz odstavka 1, točke (a) do (c), lahko zastopa eden ali več javnih ali zasebnih subjektov, ki opravljajo javne storitve, pri čemer ga članica ali opazovalka izbere sama in imenuje v skladu s svojimi pravili in postopki. Vsaka članica ali opazovalka obvesti Svet o vseh spremembah subjekta, ki jo zastopa, o posebnih pravicah in obveznostih, ki so bile prenesene nanj, in o vseh drugih pomembnih spremembah.

6. Članice in opazovalke LOFAR ERIC ter subjekti, ki jih zastopajo, so navedeni v Prilogi I. Prilogo I posodablja izvršni direktor LOFAR ERIC.

Člen 15

Pogoji za pridobitev članstva ali statusa opazovalke

1. Subjekti iz člena 14(1), ki želijo postati članice LOFAR ERIC, predložijo pisno vlogo predsedniku Sveta. V vlogi se navede, kako bo subjekt prispeval k nalogam in dejavnostim LOFAR ERIC iz delovnega programa ter kako bo izpolnjeval obveznosti iz člena 17(2). O potrditvi subjektov kot novih članic odloči Svet v skladu s členom 26(9), točka (e), in členom 27(5), točka (f).

2. Subjekti iz člena 14(1), ki so pripravljeni prispevati k LOFAR ERIC, vendar se še ne morejo pridružiti kot članice, lahko zaprosijo za status opazovalke. Vložnice predložijo pisno vlogo predsedniku Sveta. V vlogi se navede, kako bo subjekt prispeval k nalogam in dejavnostim LOFAR ERIC iz delovnega programa ter kako bo izpolnjeval obveznosti iz člena 18(2). O potrditvi opazovalk odloči Svet v skladu s členom 26(9), točka (e), in členom 27(5), točka (f). Vložnicam se prizna status opazovalke za začetno obdobje treh (3) let.

3. Status opazovalke se lahko spremeni v članstvo kadar koli po odobritvi Sveta. Status opazovalke poteče po začetnem obdobju treh (3) let, razen če se zahteva podaljšanje in ga Svet odobri ali če opazovalka postane članica LOFAR ERIC.

Člen 16

Izstop članice ali opazovalke

1. Članstvo traja najmanj pet (5) let po vstopu članice.

2. Ne glede na minimalno obdobje članstva iz člena 16(1) lahko članice in opazovalke izstopijo s predložitvijo obvestila izvršnemu direktorju v treh (3) mesecih po tem, ko Svet sprejme povišanje letnega prispevka, ki presega dogovorjeni finančni načrt. Članici ali opazovalki, ki je predložila obvestilo o izstopu, ni treba plačati povišanega prispevka.

3. Brez poseganja v člen 16(1) in (2) lahko članice in opazovalke, ki so pridružene države, tretje države, ki niso pridružene države, ali medvladne organizacije izstopijo iz LOFAR ERIC po spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 723/2009, ki bi bistveno vplivale na njihove pravice in obveznosti v zvezi z LOFAR ERIC. Take spremembe se štejejo za bistvene, kadar vključujejo višje pristojbine (vključno z letnimi prispevki ali stroški razgradnje), spremembo glasovalnih deležev, uvedbo zahtev v nasprotju z veljavno zakonodajo v skladu s členom 35 tega statuta, odvzem pravice do zastopanja v Svetu ali drugih odborih ali spremembo njihovih pravic v zvezi z zastopanjem ali uporabo objekta. Obveznosti in učinki izstopa iz LOFAR ERIC, vključno z deležem izstopajoče članice ali opazovalke pri stroških razgradnje LOFAR, se najprej določijo v skladu s členom 27(6), pri čemer mora Svet LOFAR ERIC glasovati soglasno. Če se Svet ne more soglasno dogovoriti o obveznostih in učinkih, se te in vse druge obveznosti določijo v skladu s členom 36. Ne glede na člen 16(1) prizadeta članica ali opazovalka (v šestih mesecih po zadevni spremembi uredb o ERIC) Svet vsaj tri mesece vnaprej obvesti o izstopu, ki začne veljati kadar koli po začetku veljavnosti tega statuta.

4. Vsak izstop članice začne veljati ob koncu proračunskega leta. Članica mora pisno obvestilo izvršnemu direktorju predložiti najpozneje v proračunskem letu pred proračunskim letom izstopa.

5. Vsak izstop opazovalke začne veljati ob koncu proračunskega leta. Opazovalka mora pisno obvestilo izvršnemu direktorju predložiti vsaj šest (6) mesecev pred datumom izstopa.

6. Članice in opazovalke pred začetkom veljavnosti izstopa izpolnijo vse obveznosti iz člena 17(2) ali 18(2), vključno s finančnimi.

7. Svet lahko prekine članstvo ali status opazovalke, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

a. članica ali opazovalka resno krši eno ali več svojih obveznosti iz tega statuta;

b. članica ali opazovalka take kršitve ni odpravila v šestih mesecih po prejemu pisnega obvestila o kršitvi.

8. Preden Svet sprejme kakršno koli odločitev o zadevi, ima članica ali opazovalka iz odstavka 7 pravico, da Svetu pojasni svoje stališče.

POGLAVJE 4

PRAVICE IN OBVEZNOSTI ČLANIC IN OPAZOVALK

Člen 17

Pravice in obveznosti članic

1. Pravice članic vključujejo:

a. pravico do sodelovanja in glasovanja v Svetu;

b. pravico do imenovanja subjektov, ki jih zastopajo, v skladu s pogoji iz člena 14(5);

c. pravico, da njihove raziskovalne skupnosti sodelujejo na dogodkih LOFAR ERIC, kot so delavnice, konference in tečaji usposabljanja;

d. pravico, da njihove raziskovalne skupnosti dostopajo do podpore LOFAR ERIC pri razvoju ustreznih sistemov, postopkov in storitev;

e. upravičenost do uporabe omejenega dostopa v okviru politike dostopa LOFAR ERIC v skladu s členom 6(5).

2. Vsaka članica:

a. prispeva del razpršene infrastrukture ali zagotovi drug prispevek, s katerim se Svet strinja. Prispevki posamezne članice so določeni v finančnem načrtu iz Priloge II, ki velja prvih pet let LOFAR ERIC;

b. prispeva letni znesek k skupnim stroškom delovanja in razvoja LOFAR ERIC, ki ustreza deležu članice v letnem proračunu LOFAR ERIC, kot ga odobri Svet v skladu s finančnim načrtom iz Priloge II;

c. sodeluje pri odločanju o politikah in dolgoročni strategiji za LOFAR ERIC v skladu s členom 3(2).

Člen 18

Pravice in obveznosti opazovalk

1. Pravice opazovalk vključujejo:

a. pravico do udeležbe na sejah Sveta in izražanja mnenja o dnevnem redu Sveta, ne pa tudi pravice do glasovanja;

b. pravico do imenovanja subjektov, ki jih zastopajo, v skladu s pogoji iz člena 14(5);

c. pravico, da njihove raziskovalne skupnosti sodelujejo na dogodkih LOFAR ERIC, kot so delavnice, konference in tečaji usposabljanja.

2. Vsaka opazovalka:

a. prispeva letni znesek k skupnim stroškom delovanja in razvoja LOFAR ERIC, ki ustreza deležu opazovalke v letnem proračunu LOFAR ERIC, kot ga odobri Svet v skladu s finančnim načrtom iz Priloge II;

b. sodeluje v razpravah o politiki in dolgoročni strategiji.

POGLAVJE 5

SODELOVANJE SODELUJOČIH ORGANIZACIJ

Člen 19

Sodelovanje sodelujočih organizacij

1. LOFAR ERIC lahko sklepa sporazume o sodelovanju s sodelujočimi organizacijami v državah, ki niso članice ali opazovalke LOFAR ERIC. Na posamezno državo se lahko sklene največ en sporazum o sodelovanju, ki predstavlja nacionalno skupnost.

2. Sodelujoče organizacije morajo v skladu z zahtevami Sveta prispevati k izpolnjevanju nalog in dejavnosti LOFAR ERIC ter predstavljati nacionalno skupnost, ki jo zanima LOFAR ERIC.

3. Sporazum o sodelovanju sklene izvršni direktor LOFAR ERIC po odobritvi Sveta. V sporazumu o sodelovanju se določijo pogoji, pod katerimi lahko sodelujoča organizacija sodeluje z LOFAR ERIC ter se zaveže izvajanju nalog in dejavnosti iz člena 3.

4. Trajanje navedenega sporazuma o sodelovanju je v skladu s pravili za trajanje članstva iz člena 16. Sporazum o sodelovanju določa prenehanje, če država sodelujoče organizacije postane članica ali opazovalka LOFAR ERIC.

POGLAVJE 6

MODEL FINANCIRANJA IN PRISPEVKOV

Člen 20

Finančna sredstva

Finančna sredstva LOFAR ERIC vključujejo:

a. finančne prispevke članic in opazovalk, vključno z vsemi prispevki v naravi, v skladu s členom 21. Finančni prispevki za prvih pet (5) let LOFAR ERIC so navedeni v finančnem načrtu iz Priloge II;

b. prispevke gostiteljice;

c. sredstva sodelujočih organizacij;

d. druga sredstva v mejah in pod pogoji, ki jih odobri Svet.

Člen 21

Prispevki

1. Članice letno prispevajo v proračun LOFAR ERIC v skladu s finančnim načrtom, kot je določen v členu 22.

2. Svet lahko sprejme prispevke članic in opazovalk v naravi v skladu s finančnim modelom.

3. Svet o prispevkih sodelujočih organizacij odloči za vsak primer posebej.

Člen 22

Finančni načrt

Izvršni direktor LOFAR ERIC vsaj vsakih pet let predloži osnutek finančnega načrta v obravnavo in odobritev Svetu. Finančni načrt določa podlago za prispevke vsake članice v tem petletnem obdobju in najvišji dogovorjeni proračun za LOFAR ERIC v istem obdobju. Finančni načrt upošteva načela prispevkov članic in opazovalk iz finančnega modela ter je usmerjen v uresničevanje delovnega programa.

Člen 23

Proračunska načela, računovodski izkazi in revizija

1. Proračunsko leto LOFAR ERIC se vsako leto začne 1. januarja in konča 31. decembra. Proračunska sredstva LOFAR ERIC se knjižijo v eurih.

2. Izvršni direktor LOFAR ERIC najpozneje do 1. oktobra predloži proračun za naslednje leto v odobritev Svetu.

3. Računovodskim izkazom LOFAR ERIC se priloži poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovodenju v proračunskem letu.

4. Kar zadeva pripravo, evidentiranje, revizijo in objavo računovodskih izkazov, za LOFAR ERIC veljajo zahteve iz zakonodaje države, v kateri je njegov uradni sedež.

Člen 24

Oprostitve plačila davkov in trošarin

1. Oprostitve plačila DDV na podlagi člena 143(1), točka (g), in člena 151(1), točka (b), Direktive Sveta 2006/112/ES ([1]) ter v skladu s členoma 50 in 51 Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 282/2011 ([2]) so omejene na nakupe blaga in storitev, opravljene pod obema naslednjima pogojema:

— za uradno in izključno uporabo v okviru LOFAR ERIC, če so taki nakupi namenjeni izključno za negospodarske dejavnosti LOFAR ERIC v skladu z njegovimi dejavnostmi,

— nakupe mora opraviti LOFAR ERIC in katera koli članica LOFAR ERIC, kot je opredeljena v členu 9(1) Uredbe Sveta (ES) št. 723/2009 z dne 25. junija 2009 o pravnem okviru Skupnosti za Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC).

2. Oprostitve plačila DDV so omejene na nakupe, ki presegajo vrednost 300 EUR.

3. Oprostitve plačila trošarin na podlagi člena 11 Direktive Sveta (EU) 2020/262 ([3]) so omejene na nakupe, ki jih LOFAR ERIC opravi za uradno in izključno uporabo v okviru LOFAR ERIC, če so taki nakupi namenjeni izključno za negospodarske dejavnosti LOFAR ERIC v skladu z njegovimi dejavnostmi ter presegajo vrednost 300 EUR.

4. Oprostitve ne zajemajo nakupov, ki jih opravijo uslužbenci.

([1]) UL L 347, 11.12.2006, str. 1.
([2]) UL L 77, 23.3.2011, str. 1.
([3]) UL L 58, 27.2.2020, str. 17.

Člen 25

Razgradnja

LOFAR ERIC je odgovoren za razgradnjo strojne opreme v njegovi lasti. Svet zagotovi, da ima LOFAR ERIC ustrezen načrt razgradnje (člen 27(6), točka (e)). Za razgradnjo strojne opreme, ki prispeva k osrednjim operacijam (s strani lokalnih operaterjev, nacionalnih lastnikov objektov LOFAR), je odgovoren lastnik.

POGLAVJE 7

UPRAVLJANJE

Člen 26

Svet

1. Svet je upravljavski organ LOFAR ERIC ter je v skladu z določbami tega statuta odgovoren za splošno vodenje in nadzor LOFAR ERIC. Svet sestavljajo delegacije, ki zastopajo članice in opazovalke LOFAR ERIC.

2. Vsaka članica imenuje delegacijo, ki jo sestavljata največ dva delegata. Vsaka opazovalka imenuje enega delegata.

3. Vsaka članica zagotovi, da ima njena delegacija:

a. polno pooblastilo članice, da v njenem imenu glasuje o vseh zadevah, o katerih se razpravlja na seji Sveta;

b. ustrezno znanstveno strokovno znanje in sposobnost zastopanja skupnosti znanstvenikov, ki uporabljajo objekte LOFAR ERIC.

4. Delegacija vsake članice ima en glas, ne glede na število delegatov.

5. Vse delegate v Svet imenujejo posamezne članice in opazovalke; imenovanja se pisno sporočijo izvršnemu direktorju LOFAR ERIC. Članice in opazovalke obdržijo pravico, da kadar koli prekličejo imenovanje katerega koli svojega delegata in namesto njega imenujejo drugega delegata.

6. V primeru odsotnosti imenovanega delegata na določeni seji lahko članica ali opazovalka imenuje nadomestnega delegata. Tako imenovanje se pred sejo pisno sporoči izvršnemu direktorju LOFAR ERIC. Imenovani nadomestni delegat ima na navedeni seji vse pravice delegata, ki ga nadomešča.

7. Direktor gostiteljskega inštituta LOFAR ERIC prejme stalno vabilo za udeležbo na sejah Sveta in ima na njih pravico izraziti svoje mnenje, vendar ni del delegacije države gostiteljice in nima glasovalne pravice.

8. Vsaka delegacija članice lahko zahteva, da je na določeni seji Sveta prisoten še en strokovnjak; to je treba vsaj dva tedna pred navedeno sejo pisno sporočiti izvršnemu direktorju LOFAR ERIC. Taki strokovnjaki imajo pravico izraziti svoje mnenje na seji, vendar nimajo pravice glasovati v imenu članice.

9. Svet je pooblaščen vsaj za to, da:

a. odloča o dolgoročni strategiji in politikah LOFAR ERIC;

b. vsaj vsakih pet let odloča o delovnem programu in z njim povezanem finančnem načrtu LOFAR ERIC, kot je določen v členu 22, v skladu z načeli iz finančnega modela;

c. sprejme letni proračun LOFAR ERIC;

d. sprejme letno poročilo LOFAR ERIC in odobri revidirane računovodske izkaze;

e. odloča o pristopu nove članice ali opazovalke;

f. odloča o prenehanju članstva ali statusa opazovalke;

g. odloča o predlogih sprememb statuta;

h. imenuje, začasno odstavi in razreši izvršnega direktorja ter nadzoruje njegovo delo;

i. opiše pristojnosti in posebne dejavnosti izvršnega direktorja;

j. zagotovi smernice izvršnemu direktorju za sklenitev sporazuma o sodelovanju iz člena 19;

k. po potrebi ustanovi in razreši svetovalne organe;

l. odloči o začetku novih dejavnosti v skladu s členom 3(3), točka (g);

m. ob upoštevanju prispevkov iz člena 21 odloči, kako ukrepati v primeru višje sile.

10. Svet med delegati izvoli predsednika in podpredsednika z večino glasov, kot je določeno v členu 27(5), točka (g). Predsednik in podpredsednik sta izvoljena za dvoletni mandat, ki se lahko dvakrat podaljša. Podpredsednik nadomešča predsednika v njegovi odsotnosti ali v primeru navzkrižja interesov.

11. Svet se sestane vsaj enkrat letno. Seje Sveta skliče predsednik najmanj štiri (4) tedne vnaprej. Svet se lahko sestane v kakršni koli obliki, določeni v poslovniku.

12. Sejo Sveta lahko zahtevajo najmanj štiri članice.

Člen 27

Odločanje v Svetu

1. Svet veljavno razpravlja in odloča le, če je na seji zastopanih in na njej sodeluje toliko članic z glasovalno pravico, kolikor je potrebnih za sklepčnost. Za sklepčnost mora biti prisotnih 75 % članic z glasovalno pravico.

2. Če sklepčnost ni dosežena, se v štirih tednih skliče druga seja z novim vabilom in istim dnevnim redom. Na drugi seji se šteje, da je sklepčnost dosežena, če sodeluje 50 % članic z glasovalno pravico.

3. Svet si pri vseh sklepih prizadeva doseči soglasje, kot je opredeljeno v členu 12, točka 12.

4. Če ni doseženo soglasje v skladu s členom 27(3), se sklepi sprejmejo z glasovanjem vseh sodelujočih in glasujočih članic.

5. Naslednji sklepi se sprejmejo le, če jih podpira kvalificirana večina, kot je opredeljena v členu 12, točka 11:

a. sklepi o spremembi dolgoročne strategije in politik, delovnega programa LOFAR ERIC ali finančnega načrta;

b. sklepi o sprejetju ali spremembi letnega proračuna LOFAR ERIC;

c. sklepi o sprejetju ali spremembi poslovnika;

d. sklepi o imenovanju, začasni odstavitvi ali razrešitvi izvršnega direktorja (člen 28);

e. sklepi o spremembi izvajanja politike dostopa (člen 6);

f. sklepi o sprejemu nove članice ali opazovalke ali o odobritvi sporazuma o sodelovanju s sodelujočo organizacijo (člena 14 in 19);

g. sklepi o imenovanju predsednika in podpredsednika Sveta (člen 26(10));

h. sklepi v zvezi s politiko na področju pravic intelektualne lastnine (člen 9);

i. sklepi o sprejetju ali spremembi politike zaposlovanja (člen 10);

j. sklepi o sprejetju ali spremembi ocenjevalnega protokola (člen 7).

6. Za sprejetje naslednjih sklepov je potrebno soglasje vseh sodelujočih in glasujočih članic LOFAR ERIC, kot je opredeljeno v členu 12, točka 12:

a. sklepi o spremembi finančnega modela z navedbo načel o finančnih prispevkih članic in opazovalk (člen 22);

b. sklepi o sprejetju ali spremembi načel politike dostopa (člen 6);

c. sklepi o predložitvi predloga za spremembo statuta Komisiji;

d. sklep o likvidaciji LOFAR ERIC;

e. sklepi o razgradnji, povezani z likvidacijo, v skladu z načrtom razgradnje iz člena 25.

7. Za sklepe o prenehanju članstva ali statusa opazovalke je potrebno soglasje vseh sodelujočih in glasujočih članic, kot je opredeljeno v členu 12, točka 12, razen članice, o statusu katere se odloča.

8. Sklepi iz člena 27(5), (6) in (7) se lahko sprejmejo le, če so vse članice obveščene o predlaganih sklepih najmanj dva tedna pred sejo.

9. Za sprejetje vseh drugih sklepov zadostuje navadna večina oddanih glasov.

Člen 28

Izvršni direktor

1. Svet imenuje izvršnega direktorja LOFAR ERIC v skladu s postopkom, ki ga sprejme Svet. Mandat izvršnega direktorja traja pet (5) let in se lahko podaljša na podlagi sklepa Sveta.

2. Izvršni direktor je zakoniti zastopnik LOFAR ERIC.

3. Izvršni direktor je odgovoren za izvajanje sklepov Sveta in vsakodnevno upravljanje vseh operativnih dejavnosti LOFAR ERIC. Izvršni direktor med drugim pripravi letni proračun, finančni načrt in delovni program. Izvršnemu direktorju pomaga urad za usklajevanje in podporo.

Člen 29

Urad za usklajevanje in podporo

Urad za usklajevanje in podporo LOFAR ERIC je osrednji urad upravljanja za vsakodnevno poslovanje LOFAR ERIC. Podpira vsakodnevno upravljanje LOFAR ERIC, vključno s pomočjo Svetu. Ustanovi in vodi ga izvršilni direktor. Proračun za delovanje urada za usklajevanje in podporo je zajet v finančnem načrtu iz Priloge II.

Člen 30

Znanstveno-svetovalni odbor

1. Svet ustanovi znanstveno-svetovalni odbor, ki zagotavlja neodvisno svetovanje ter:

— izvršnemu direktorju in Svetu zagotavlja povratne informacije o znanstveni kakovosti dejavnosti LOFAR ERIC,

— zagotavlja priporočila za razvoj znanstvenih in tehnoloških funkcij ter dejavnosti LOFAR ERIC.

2. Svet imenuje člane znanstveno-svetovalnega odbora, ki so izkušene osebe na področjih, pomembnih za LOFAR. Svet določi število članov znanstveno-svetovalnega odbora, njegove pristojnosti in poslovnik.

Člen 31

Finančni odbor

1. Svet ustanovi finančni odbor, ki izvršnemu direktorju pomaga pri pripravi finančnega načrta in letnega proračuna, ki ju pregleda in odobri Svet. Finančni odbor lahko direktorju pomaga tudi v primerih, ko je potrebno drugo strateško finančno načrtovanje.

2. Delovanje finančnega odbora je podrobno opredeljeno v njegovem poslovniku, ki ga določi Svet.

POGLAVJE 8

RAZNO

Člen 32

Podatkovna politika

1. Na splošno imajo prednost načela odprte znanosti in odprtega dostopa, kot jih ponuja politika odprte znanosti EU.

2. LOFAR ERIC pripravi smernice za uporabnike (tudi prek spletišča), s čimer zagotovi, da raziskave, ki se izvajajo s pomočjo materiala, dostopnega prek LOFAR ERIC, potekajo v okviru, ki priznava pravice lastnikov podatkov in zasebnost posameznikov.

3. LOFAR ERIC zagotovi, da se uporabniki strinjajo s pogoji, ki urejajo dostop, in da so vzpostavljeni primerni varnostni ukrepi za notranje shranjevanje podatkov in ravnanje z njimi.

4. LOFAR ERIC opredeli ukrepe za preiskavo domnevnih kršitev varnosti in razkritij zaupnosti podatkov iz raziskav.

Člen 33

Politika etičnih, pravnih in družbenih posledic

Svet LOFAR ERIC sprejme politiko etičnih, pravnih in družbenih posledic glede vseh zadev, ki so pomembne za delovanje LOFAR ERIC, vključno z raziskovalno integriteto in znanstvenim ocenjevanjem, vprašanji zaposlovanja, raznolikostjo in vključevanjem ter trajnostnostjo. Ta politika se uporablja za vse dejavnosti LOFAR ERIC.

Člen 34

Poročanje Evropski komisiji

1. LOFAR ERIC pripravi letno poročilo o dejavnostih, ki vsebuje zlasti znanstvene, operativne in finančne vidike njegovih dejavnosti. Poročilo potrdi Svet, nato pa se v šestih mesecih po zaključku zadevnega proračunskega leta predloži Evropski komisiji in ustreznim javnim organom. To poročilo je dostopno javnosti.

2. LOFAR ERIC obvesti Evropsko komisijo o vseh okoliščinah, ki bi lahko resno ogrozile izpolnjevanje nalog LOFAR ERIC ali ovirale LOFAR ERIC pri izpolnjevanju zahtev iz Uredbe (ES) št. 723/2009.

Člen 35

Pravo, ki se uporablja

Notranje delovanje LOFAR ERIC urejajo:

a. pravo Evropske unije, zlasti Uredba (ES) št. 723/2009 ter odločitve iz členov 6(1), točka (a), in 11(1) Uredbe;

b. pravo države, v kateri ima LOFAR ERIC uradni sedež, pri zadevah, ki jih ne ureja ali jih le delno ureja pravo iz točke (a);

c. ta statut in njegova izvedbena pravila.

Člen 36

Spori

1. Za spore med članicami v zvezi z LOFAR ERIC ali med članicami in LOFAR ERIC ter za vse spore, v katerih je udeležena Unija, je pristojno Sodišče Evropske unije.

2. Za spore med LOFAR ERIC in tretjimi osebami se uporablja zakonodaja Evropske unije o sodni pristojnosti. V primerih, ki niso zajeti v zakonodaji Evropske unije, se pristojno sodišče za reševanje takih sporov določi na podlagi prava države, v kateri ima LOFAR ERIC uradni sedež.

Člen 37

Posodobitve in razpoložljivost statuta

Statut se posodablja in je javno dostopen na spletišču in na uradnem sedežu LOFAR ERIC.

Člen 38

Določbe o ustanovitvi

1. Prvo sejo Sveta skliče država gostiteljica, v kateri ima LOFAR ERIC uradni sedež, in sicer čim prej po začetku veljavnosti sklepa Evropske komisije o ustanovitvi LOFAR ERIC.

2. Država gostiteljica pred prvo sejo in najpozneje v petinštiridesetih (45) koledarskih dneh po začetku veljavnosti sklepa Evropske komisije o ustanovitvi LOFAR ERIC obvesti ustanovne članice in opazovalke o vseh posebnih nujnih pravnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti v imenu LOFAR ERIC. Če ustanovna članica temu ne nasprotuje v petih (5) delovnih dneh po prejemu obvestila, pravni ukrep izvede oseba, ki jo ustrezno pooblasti država gostiteljica.

3. Svet tesno sodeluje s fundacijo ILT, da bi sklenil sporazum o prehodu med fundacijo ILT in LOFAR ERIC, ki med drugim ureja prenos sredstev in obveznosti, ter nato omogočil njegovo izvajanje.

PRILOGA I

Seznam članic in opazovalk LOFAR ERIC ter subjektov, ki jih zastopajo

V tej prilogi so navedeni članice in opazovalke ter subjekti, ki jih zastopajo. Izvršni direktor redno posodablja Prilogo I.

Članice

Država	Subjekt, ki jo zastopa
Republika Bolgarija	Institute of Astronomy and National Astronomical Observatory (IANAO) of the Bulgarian Academy of Sciences
Zvezna republika Nemčija	Thüringer Landessternwarte (TLS)
Republika Irska	Dublin Institute of Advanced Studies (DIAS)
Italijanska republika	Istituto Nazionale di Astrofisica (INAF)
Nizozemska	Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I)
Republika Poljska	Ministrstvo za izobraževanje in znanost

Z LOFAR ERIC sodelujejo naslednje sodelujoče organizacije:

— Francija: Centre National de Recherche Scientifique (CNRS)

— Latvija: Ventspils International Radio Astronomy Centre (VIRAC)

— Švedska: Onsala Space Observatory (OSO)

— Združeno kraljestvo: Science and Technology Facilities Council – UK Research and Innovation (STFC-UKRI)

PRILOGA II

Finančni načrt LOFAR ERIC

Glej ločeni dokument.